JAVASCHE  COURANT.

No. 87.

ZATURDAG den 25sten Julij 1829.

OFFICIEEL GEDEELTE.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 8sten julij 1829*)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Op de voordragt der Regering, de dato 4 dezer no. 1078, naar aanleiding der voorstellen, zoo van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, als van den waarnemenden Chef van het bureau van den Algemeenen Staf, respectivelijk de dato 5 junij ll. no. 813, en 25 daaraanvolgende, no. 951.

Gelet op deszelfs besluit de dato 8 augustus 1828 no. 26 (staatsblad no. 58.)

Heeft goedgevonden en verstaan, het verbod van den invoer van vuurwapenen, voorgeschreven bij het reglement, gearresteerd bij besluit van den 8sten augustus 1828 no. 26, (staatblad no. 58) mede op de geweer en pistoolsloten, en in het algemeen op alles wat tot de remonte dier wapens behoort, toepasselijk te verklaren, zoo als geschiedt bij deze.

Afschrift, enz.

Buitenzorg, *den 8sten julij 1829.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 9den julij 1829 no. 31.*)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 7 dezer, no. 1095, daarbij aanbiedende eene missive van den Resident van *Bantam*, de dato 24 junij ll. no. litt. [illegible], houdende, ter voldoening aan het besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 9 januarij jl. no. 50, betrekkelijk het aanleggen van den grooten rijweg langs het zuidelijk gedeelte van dit eiland, voorstel, omtrent de uitgestrektheid waarop deze weg in zijne residentie zoude moeten aangelegd worden.

Heeft goedgevonden en verstaan;

a. Den grooten rijweg, langs het zuider gedeelte van het eiland aanteleggen, voor de residentie *Bantam*, te bepalen, van de dessa of kampong *Tjilankahan*, tot aan de rivier *Tjiberono*, ter plaatse alwaar thans een voetpad der Inlandsche handelaren uit de *Preanger-Regentschappen* en *Bantam*, *vice versa*, is daargesteld.

Te bepalen:

b. Dat vooreerst, en tot dat eene meerdere ontwikkeling in die streken zal tot stand komen, de zuiderweg in de residentie *Bantam* niet verder westwaarts zal worden aangelegd, maar dat er een groote rijweg zal worden vervolgd, die van *Tjilankahan* noord ten westen zal gaan, tot aan de hoofdnegorij *jeringin*, gelegen in de nabijheid der Peperbaai, gaande over zoodanige plaatsen, als nader door den resident zal worden voorgedragen, daarbij in het oog houdende, de zoo veel mogelijke ontwikkeling van den voor de kultuur zoo rijken westhoek van Java.

Afschrift, enz.

Buitenzorg, *den 9den julij 1829.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 11den julij 1829 no. 14.*)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 20 october jl. no. 1998, daarbij vergezeld van de consideratien en het advies van den Raad van Indië, *Goldman*, inzendende, een aan de Regering door den Resident van *Samarang*, bij missive de dato 2[illegible] maart 1828 no. 1, aangeboden concept reglement op de logementen, herbergen, publieke koffij-huizen en tapperijen, in de stad en voorsteden van *Samarang*.

Gezien de consideratien en het advies van den Hoofdbaljuw van Batavia, de dato 27sten october jl. no. 542/434.

Heeft goedgevonden en verstaan, te arresteren het navolgend

REGLEMENT *op de Logementen, Herbergen, publieke Koffij-huizen en Tapperijen, in de stad en voorsteden van Samarang.*

Art. 1. Alle houders van Logementen, Herbergen, publieke Koffij-huizen, Tapperijen, enz. zullen moeten voorzien zijn, van eene schriftelijke vergunning van den Resident, en staan in zaken, hun bedrijf aangaande, onder het onmiddelijk toezigt van den Resident en Assistent-Resident. Degenen welke bevonden worden zoodanig eene nering zonder deze vergunning uitteoefenen, zullen verbeuren eene boete van *een honderd* guldens, en zullen de door den Resident verleende permissien ten kantore van de policie moeten zijn geregistreerd, alvorens door de houders daarvan gebruik zal mogen worden gemaakt, op eene boete van *vijftig* guldens.

art. 2. De tegenwoordige logement-houders en herbergiers, alsmede alle andere houders van koffij-huizen, tapperijen en dergelijke, zullen zich, binnen den tijd van acht dagen, na dat dit reglement zal zijn bekend gemaakt, aan den Resident adresseren, om de bovenbedoelde vergunning te verkrijgen of verkregen hebben te doen registreren, zullende diegenen, welke hierin nalatig zijn, beschouwd worden als van hunne tegenwoordige nering te hebben afgezien.

art. 3. De logement-houders en herbergiers alsmede alle andere bijzondere personen *zonder onderscheid*, zullen geene vreemdelingen, komende van eene plaats buiten *Java*, mogen huisvesten, zonder daarvan aangifte aan den Assistent-Resident te doen, op eene boete van *drie honderd* guldens, en zal deze aangifte moeten geschieden ten minste binnen de *vier-en-twintig* uren, na de aankomst van een zoodanig vreemdeling, op eene boete van *vijftig* guldens.

art. 4. Onverminderd deze bepalingen zullen de logement-houders en herbergiers, verpligt zijn, een schriftelijk rapport van alle personen, welke bij hun komen logeren, ten kantore van den Assistent Resident te bezorgen: op dit rapport zal worden bekend gesteld, de naam, voornaam en kwaliteit der aangekomen personen, alsmede de vermoedelijke tijd van hun verblijf, en zal dit rapport, behoorlijk door den logement-houder of herbergier geteekend, ten minste binnen *twee uren* na de aankomst van den passagier aan den Assistent-Resident worden ingediend; van personen, welke na *acht ure* den avonds aankomen, zal het rapport den volgenden morgen te *zeven ure* op het kantoor van de policie worden bezorgd. Alle overtredingen van dit artikel zullen worden beboet met *f 25.*

art. 5. Van alle verdachte personen zal dadelijk aan den Assistent-Resident kennis moeten worden gegeven, op eene boete van *een honderd* guldens voor ieder verzuim van dien aard.

art. 6. De tapperijen, kroegen en diergelijke huizen, zullen des avonds te *negen ure* zijn gesloten, op eene boete van *vijf-en-twintig* guldens.

art. 7. Alle dranken, zonder onderscheid, welke in de logementen, herbergen, tapperijen, of andere bij deze bedoelde huizen, zullen moeten zijn van eene goede kwaliteit, en zullen dezelve, ingeval van klagten, door eene

kommissie door den Resident te benoemen, onderzocht, en, bij afkeuring, ten voordeele van de armen dadelijk verbeurd verklaard worden.

Zoodanige dranken echter welke vervalscht of van eene voor de gezondheid schadelijke hoedanigheid worden bevonden, zullen door vermelde kommissie, geassisteerd door den stadsgeneesheer, dadelijk uitgestort worden, en zullen de logement-houders, herbergiers, enz. daarenboven verbeuren eene boete van *vijftig* guldens.

art. 8. Alle geschillen tusschen de logement-houders of herbergiers en de logerende personen, wegens zindelijkheid, bediening enz., zullen voor de policie worden gebragt; en zal door den Resident of Assistent Resident daaromtrent definitievelijk worden beslist.

art. 9. Het is aan een ieder zonder onderscheid ten sterkste verboden, om eenig molest of geweld aan de openbare huizen, bij deze bedoeld, te doen, of den houder dezelve, dan wel deszelfs bedienden of overige bewoners, op eenige wijze te beleedigen, op verbeurte eener boete van *een honderd guldens*, militairen, beneden den rang van officier, deze bepalingen overtredende, zullen door middel van het militair departement worden gecorrigeerd, en Inlanders, bij onvermogen om de gemelde boete te betalen, zullen met acht dagen gevangenis of 30 rottingslagen worden gestraft, alles behalve het vergoeden der toegebragte schade.

art. 10. De logementhouder, herbergier enz., die bevonden wordt zich op eene onbetamelijke wijze, tegen eene zijner gasten te hebben gedragen, zal met *f* 100 beboet, en derzelver Inlandsche bedienden, in dit geval met dertig rottingslagen of acht dagen gevangenis worden gestraft, zullende ten aanzien van de logementhouders, herbergiers enz., hieromtrent het navolgend art. 11 door den Resident, naar omstandigheden kunnen worden toepasselijk gemaakt.

De Assistent-Resident zal de klagten dienaangaande onderzoeken, en daarvan aan den Resident rapporteren.

art. 11. De Resident heeft de bevoegdheid om de permissien, tot het houden van opgenoemde neringen, of voor eenigen tijd, of definitievelijk, intetrekken, zoo dikwijls hij zulks voor de handhaving eener goede policie noodig zal oordeelen; zullende hij echter, voor zoo verre de logementen en herbergen betreft, hierop vooraf de goedkeuring van het Gouvernement verzoeken.

art. 12. Behalve in de logementen, herbergen en koffij huizen, zal op boekschulden geen regard worden geslagen, maar dezelve zullen worden gehouden van nul en geener waarde. In de tapperijen enz. zal alles contant worden betaald.

art. 13. Alle dobbelspelen in tapperijen en dergelijke huizen zijn verboden, op verbeurte eener boete van *een honderd guldens* door den houder der tapperijen enz. te verbeuren, behalve zoodanige straffen, als daartegen bij bijzondere bevelen van het Gouvernement zijn of zullen worden bepaald.

art. 14. De houders van genoemde huizen wier namen in de door den Resident verleende permissien bekend zijn gesteld, zullen hun bedrijf niet aan anderen mogen overdoen, of door anderen mogen laten waarnemen, noch van woonplaats mogen veranderen, zonder dat daarvan aan den Resident is verzoek gedaan, op verbeurte eener boete van *vijftig guldens*.

De Resident zal een zoodanig verzoek, na gelang van zaken, mogen weigeren, behoudens het regt van den belanghebbenden, om zich derhalve aan het Gouvernement te adresseren.

art. 15. Ieder der in deze bedoelde huizen, zal van buiten voorzien zijn van een *bord*, hangende voor of boven de deur, waarop, met duidelijke letters te lezen zal staan, het bedrijf, hetwelk aldaar wordt uitgeoefend, benevens zoodanige onderscheidene benaming, als de houders, met voorkennis en goedkeuring der politie, daarop zullen verlangen te plaatsen.

Van zons ondergang tot derzelver opgang, zullen zij verpligt zijn een licht gevende lantaarn boven hunne huisdeur aan de straat te onderhouden.

art. 16. De logementhouders en herbergiers zullen altijd, zoo bij dag als bij nacht, gereed moeten zijn om vreemdelingen ten dienste te staan, op eene boete van *vijftig guldens* bij iedere nalatigheid ten dien aanzien te verbeuren.

art. 17. Geene der in deze opgenoemde bedrijven zullen tegelijk mogen worden gedreven, dan bij speciale permissie van den Resident.

art. 18. Het tegenwoordig reglement zal op eene zigtbare plaats, in elk der genoemde huizen moeten worden opgehangen, op eene boete van *vijftig guldens* voor den nalatigen.

art. 19. Indien een logementhouder, herbergier e[n]z. weigert, de hem opgelegde boete te voldoen, zal de hem verleende permissie dadelijk worden ingetrokken.

Alle boeten, voorkomende in dit reglement, zullen door een daartoe door den Resident te benoemen persoon, bij wege van *parate executie* worden ingevorderd, zullende ingeval van onvermogen, Europeanen of derzelver afstammelingen met gevangenis van vier tot acht dagen, en Inlanders of daarmede gelijk gestelde personen met gevangenis voor denzelfden tijd, dan wel naar lang van zaken, met rottingslagen, het getal van dertig niet te bovengaande, worden gestraft.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

Buitenzorg, *den 11den julij 1829.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(Besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, van den 14den julij 1829.)

IN NAAM DES KONINGS.

De Minister van Staat, Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gezien eene missive van den luitenant Gouverneur Generaal, de dato 8 julij jl. no. 1113.

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de invordering van de achterstallige contributie aan de kassen der schutterijen, bij gebreke van behoorlijke betaling, bij parate executie, even als alle andere belastingen, door de Fiskaals bij de Raden van Justitie in de drie hoofdplaatsen zal geschieden.

Afschrift, enz.

Buitenzorg, *den 14den julij 1829.*

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

Door Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, zijn de volgende dispositien genomen:

MARINE DEPARTEMENT.

BENOEMD:

Tot hoofd-kommies bij het marine departement, *E. Blasius*, thans hoofd-kommies bij het marine etablissement te Soerabaija.

Tot hoofd-kommies bij het marine etablissement te Soerabaija, *G. Verwoert*, thans 1ste kommies bij het marine departement.

Tot eersten kommies bij het marine departement, *D. A. Buijn*, gewezen boekhouder op Onrust.

Voorts heeft Zijne Excellentie de functien van marine pakhuismeester te Soerabaija, gedurende de afwezendheid van *J. B. van de Velde*, opgedragen aan den boekhouder bij gemelde pakhuizen, *C. T. Reisner*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Zijne Excellentie heeft bij besluit van den 17den dezer, het kommandement der 18de afdeeling nationale infanterie, en der 1ste groote militaire afdeeling, gedurende de afwezendheid van den kolonel *Schenck*, respectievelijk opgedragen aan den luitenant kolonel van de 18de afdeeling, *De Leeuw*, en aan den luitenant kolonel, plaatselijken kommandant van Weltevreden en Rijswijk, *van Castel*.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Eerste vervolg van de beraadslagingen wegens de bij de Tweede Kamer der Staten Generaal, ingekomen verzoekschriften, zitting van 25 februarij jl.

De Voorzitter: Het woord is aan den heer *de Brouckere*, lid der kommissie voor de verzoekschriften.

De heer *de Brouckere*: Ik heb mij met het gevoelen van de meerderheid mijner kommissie, omtrent de tegenwoordige verzoekschriften, niet kunnen vereenigen, en voel mij dus gedrongen, om aan U Edel Mogenden mede te deelen, wat mijne denkbeelden daaromtrent waren. Ik had voorgesteld, om het aantal, de onderwerpen en de beweegredenen dezer stukken aan den Koning te doen kennen, dezelve te gelijker tijd

griffie neder te leggen, en het verslag der kommissie daaromrent te doen drukken en rond deelen.

De nieuwheid van zulk een voorstel kan eenige verwondering baren. Ik zal dus trachten te betoogen, dat de grieven, waarover de verzoekers zich beklagen, van zulk eenen bedenkelijken aard zijn, dat zij eenen buitengewonen maatregel noodzakelijk maken, alsmede, dat deze maatregel in zich zelven niet ongepast is.

Twee maanden geleden heeft een Minister in deze vergaderzaal de ministerieele verantwoordelijkheid ontkend. Een zijner ambtgenooten heeft vervolgens beweerd, dat het openbaar onderwijs alle die vrijheid geniet, welke met de Grondwet bestaanbaar is. Een Wetboek van regtspleging is aan U Edel Mogenden aangeboden geworden, zonder dat het woord gezworenen daarin voorkomt. Hierop is een ontwerp van wet tegen de drukpers gevolgd.

De grieven van het volk waren door verscheidene Afgevaardigden te berde gebragt. De dagbladen streden voor de handhaving onzer grondwettige voorregten; maar men heeft aan dezen het stilzwijgen trachten op te leggen, door te vragen, wie hen toch geroepen had, om zich met de behandeling van Staatkundige onderwerpen te bemoeijen. Aan de Afgevaardigden heeft men te gemoet gevoerd, dat hunne voorstellen onregtig en onwelvoegelijk waren, dat uitsluitingswetten, willekeurige daden, en inbreuken op de bevoegdheid der Wetgevende Magt van de zijde des Bestuurs, met het inwilligen der begrootingen niets gemeens hadden. De vrienden van het Ministerie hebben het daarbij niet gelaten. Zij hebben alle moeite gedaan, om aan het volk wantrouwen tegen de oppositie in te boezemen, en, in een aantal laffe geschriften, verdeeldheid tusschen de bewoners van het Noordelijk en Zuidelijk deel des Rijks zoeken aan te stoken.

Wat bleef in dezen staat van zaken de eenige toevlugt van die burgers, die in het algemeen welzijn belang stelden? Wat anders dan hunne wenschen openlijk te doen kennen, de volledige handhaving der Grondwet te vragen, en verzoekschriften op te stellen? Aan wien moest men deze stukken rigten? Aan den Koning, in wiens deugden het volk het volledigste vertrouwen stelt, wiens liefde voor zijne onderdanen algemeen bekend is. Maar de Vorst wordt omringd door Ministers, die sedert dertien jaren ons als minderjarigen behandelen; de Volksvertegenwoordigers zouden, indien de verzoekschriften aan den Koning waren gerigt geweest, met den inhoud daarvan niet bekend geworden zijn. Want men moet niet uit het oog verliezen, dat het openbaarmaken van het antwoord op het verzoekschrift uit Soignies eene buitengewone gebeurtenis is; en dat het, tot voor korten tijd, iets ongehoords was, het Ministerie zijne eigenlijke denkwijze te zien bloot leggen. De onderteekenaars der verzoekschriften hebben dus den eenigen weg ingeslagen, die voor hen nog open bleef.

In spijt van alle de redeneringen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, is het blijkbaar, dat de Regering eene soort van alleenhandel ten aanzien van het openbaar onderwijs uitoefent. In de eerste dagen van januarij heeft die Minister beweerd, dat men het besluit van 14 junij 1825 verkeerd uitlegde. In zijn verslag van den 30sten januarij heeft hij gemeend daaraan weder eene nieuwe uitlegging te moeten geven, en wie weet, binnen welke een korten tijd de ware beteekenis van dit besluit voor de derde maal veranderen zal!

Men eischt van hen, die zich aan het onderwijs toewijden, een getuigschrift van zedelijkheid, hetwelk door het hoofd van het plaatselijk Bestuur afgegeven moet worden. Maar men weet immers wel, dat geen burgemeester de afgifte van zulk een getuigschrift weigeren kan, dan aan personen, tegen wier burgerlijk gedrag wettige klagten zijn ingekomen. Deze voorzorg doet dus bij de ouders niets af, ten zij men de burgemeesters gelasten mogt, om het huisselijk leven hunner onderhoorigen na te gaan, en naar de denkwijze van dezen onderzoek te doen. Een Geneesheer kan wel over den uitwendigen toestand van iemands gezondheid oordeelen, doch een aantal inwendige kwalen ontsnappen ook aan den scherpsten blik; en dan zoude men aan een Rijks ambtenaar willen opdragen, om de kwalen der ziel te doorgronden en te beschrijven!

Ik stem toe, dat men zich vooraf van de bekwaamheid moet verzekeren van hen, die zich met het onderwijs willen afgeven, want de verlichting is nog niet algemeen genoeg verspreid, om de zorg voor dit punt aan de ouders over te laten. Maar men behoort alleen naar de kundigheden der onderwijzers onderzoek te doen, en niet te vragen, op welke plaats zij hunne studiën volbragt, en hoe veel tijd zij daaraan besteed hebben. Dit laatste wordt echter vereischt. Niemand kan eenen Akademischen graad verkrijgen, die niet vier jaren lang, op eene der hoogescholen van het Koningrijk, de lessen van zekere bepaalde Hoogleeraren heeft bijgewoond.

Ik zoude daarenboven kunnen bewijzen, dat de zedelijkheid en bekwaamheid bij ons niet voor de eenige vereischten in een onderwijzer gehouden worden. In 1825 heeft men eenen nieuwen Inspecteur-Generaal benoemd, die zich zoo goed van zijne zending heeft gekweten, dat binnen korten tijd alle de onderwijzers, die anders dachten dan hij, van hunnen post ontzet en hunne scholen gesloten waren . . . . .

Onder de lessen, tot welker bijwoning men verpligt is, om een getuigschrift van bekwaamheid of eenen Akademischen graad te bekomen, behooren ook die in de Hollandsche taal en letterkunde. Waarschijnlijk behoort deze verordening onder de maatregelen, om de opvoeding *nationaal* te maken. Doch men vergeet, dat noch geweld, noch list vermogend genoeg zijn, om de taal van een volk te veranderen, en dat de Romeinen, in de schoonste tijden van het gemeenebest, nimmer getracht hebben hunne taal in de wingewesten in te voeren.

Daar zijn er, die beweren, dat, volgens art. 226 der Grondwet, het uitsluitend beheer van het onderwijs aan den Koning toekomt. Anderen, bemerkende, dat de letter van dit artikel slechts zeer weinig grond tot zulk eene gevolgtrekking geeft, spreken van den pligt der Regering, om voor het zedelijk welzijn harer onderhoorigen zorg te dragen. Maar juist onder het schild van zulke hoogdravende uitdrukkingen, als het welzijn des volks en het heil van den Staat, heeft men de volken te allen tijde van hunne heiligste voorregten beroofd. Onder een Grondwettig Regeringstelsel behoort de uitvoerende Magt de jeugd niet naar hare inzigten te vormen, behooren de Ministers niet in de mogelijkheid te zijn, om bij het opkomend geslacht alle vrijzinnige denkbeelden te verstikken. Ik kan van oordeel zijn, dat een Duitscher, die niets van Grondwettige vormen weet, niet geschikt is, om in ons staatsregt onderwijs te geven, en ik behoor dus niet gedwongen te zijn, om hem mijne kinderen toe te vertrouwen.

De meeste onderteekenaars van de thans behandeld wordende verzoekschriften hebben bij de inrigting van het lager onderwijs een onmiddelijk belang. Ik loochen niet, dat de verordening betrekkelijk dit onderwerp van 20 mei 1821 heilzame gevolgen gehad heeft; dat het aantal scholen dien ten gevolge vermeerderd is; dat de zoogenaamde klassikale leerwijze, in het afgetrokkene beschouwd, de voorkeur verdient boven het wederkeerig onderrigt, waarvan ik anders een voorstander ben. Maar men moet niet beweren, dat de Regering de leerwijze geheel vrij laat, dat er geene begunstigde onderwijzers bestaan. In het vorige jaar is mij toevallig een leesboek voor de lagere scholen in de zuidelijke provincien in handen gekomen, waarin uitdrukkingen voorkwamen, die met de godsdienstige begrippen van een groot gedeelte der ingezetenen van het koningrijk strijdig waren. Men heeft, ten minste gedeeltelijk, aan mijne klagten daarover regt doen wedervaren. Maar hoe dikwijls kan men niet, zelfs geheel onwillekeurig, dergelijke dwalingen begaan, die niet dan na zeker tijdsverloop ontdekt worden!

Ik ben noch de aanvoerder, noch de speelbal van eenige partij, maar de verdediger der godsdienstige vrijheid, die aan allen bij de Grondwet verzekerd is. Het komt mij verkeerdlijk voor, dat de kinderen van allerlei godsdienstige gezindheden in dezelfde school onderrigt ontvangen, en dat men het onderwijs in leerstellige begrippen aan den godsdienst leeraar overlaat. Doch ik ben er verre af, van mijne gevoelen aan anderen te willen opdringen. De ouders behooren geheel vrij te zijn, om eenen onderwijzer voor hunne kinderen te kiezen, die tot hun kerkgenootschap behoort.

Te regt geven de onderteekenaars der verzoekschriften hun verlangen te kennen, dat de beoordeeling der staatkundige misdrijven en van de zoodanige, welke door de drukpers begaan worden, aan gezworenen moge worden toevertrouwd. De gewone Regter verliest zijne achtbaarheid, indien hij zich met het onderzoek van zulke zaken bezig houdt. De gezworenen kunnen alleen de maatschappij vertegenwoordigen. Zij zullen nimmer zeggen: wij hebben eenen burger veroordeeld, omdat hij voor het Bestuur, of liever voor de Ministers, gevaarlijk was.

Even gegrond zijn de klagten over het voortdurend bestaan van het Besluit van 1815 en over het ontwerp van wet, dat daarvoor in de plaats moest komen. Ik durf staande houden, dat de drukpers thans bij ons aan banden ligt. Het is algemeen bekend, dat wij sints eenigen tijd overstroomd worden met schotschriften, waarin de leerstellingen van den heer *van Maanen* gepredikt worden, en waarin het niet ontbreekt aan beledigingen tegen diegenen, welke aan de onfeilbaarheid van den Minister van Justitie durven twijfelen. Wel nu, Edel Mog. Heeren, de laatste veroordeelingen van drukkers en schrijvers hebben zoo veel uitgewerkt, dat tien boekdrukkers geweigerd hebben, om hunne pers te leenen voor een geschrift van weinige bladzijden, waarin niet de lasteringen, maar de beschuldigingen van de ministeriele schrijvers wederlegd worden. Bestaat er op die wijze geene eigenlijke boekenkeur? Het voorgestelde ontwerp van wet is geene verbetering. Het is gegrond op de wet van den Franschen Minister *Peyronnet*, waaruit men dan nog de hatelijkste bepalingen heeft overgenomen.

Een ander, in de verzoekschriften aangehaald, punt betreft de verantwoordelijkheid der Ministers. Art. 177 der Grondwet bepaalt, dat de Ministers wegens alle misdrijven, gedurende den tijd hunner functien begaan, voor den Hoogen Raad te regt moeten staan. Dat artikel voegt er bij, dat zij nimmer in regten kunnen worden betrokken, dan nadat door de vergadering der Staten-Generaal daartoe uitdrukkelijk verlof is verleend. Zij kunnen dus wegens de misdaden van knevelarij, ontvreemding van lands penningen, verraad en schending der Grondwet niet vervolgd worden zonder uwe toestemming. Doch indien aan U Edel Mogenden het uitsluitend regt toekomt, om tot de vervolging vergunning te verleenen, moet gij ook de bevoegdheid bezitten, om aanleiding tot die vervolging te geven, dat is, om te beschuldigen. Maar, antwoordt de Minister van Justitie, de Ministers handelen niet uit zich zelve; zij zijn dienaren des Konings. Op deze wijze komt alles van den Koning, zoo wel het goede als het kwade. Indien de Grondwet dus geschonden wordt, of indien er lands penningen ontvreemd zijn, moet de Koning als de dader beschouwd worden; doch dit is de ongerijmdheid zelve, daar de heer *van Maanen* met ons allen de onschendbaarheid van den Vorst erkent.

Na dus bewezen te hebben, dat de onderwerpen, die in de verzoekschriften behandeld worden, van hoog belang zijn, blijft mij nog alleen over, om het door mij in de kommissie gedane voorstel te regtvaardigen. Ik weet wel, dat dit voorstel van eenen buitengewonen aard is, maar de omstandigheden, waarin wij tegenwoordig verkeeren, zijn het niet minder. De mededeeling van den inhoud der verzoekschriften aan de Ministers

zoude geheel nutteloos en ongepast zijn, niet zoo zeer omdat een afzonderlijk besluit hun verbiedt, om van de aan ons aangebodene verzoekschriften kennis te nemen; als wel, omdat het hun niet meer voegt om den wensch der Natie over te brengen. Er is geene bepaling in de Grondwet, die der Kamer verbiedt regtstreeksche mededeelingen aan den Koning te doen. Het geldt hier geen eigenlijk voorstel van wet, waaromtrent wij aan vastgestelde vormen gebonden zijn. Op welke wijze de mededeeling geschieden zal, kan nader uitgemaakt worden, doch het zoude mij verkieslijk voorkomen, dat zulks op de meest plegtige wijze geschiedde.

Alleen door het inslaan van den aangewezen weg kunnen, naar mijn inzien, de gemoederen tot rust gebragt worden, en zal de hoop op eene betere toekomst herleven. Het is dringend noodzakelijk, dat onze voorregten, vóór de behandeling der tienjarige begrooting, en vooral voor de sluiting der zitting, beter verzekerd zijn.

(Het vervolg hierna.)

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Juli 20—Fransche brik *Victoire Pauline*, J. Desse, van Batavia den 19den juli, naar Bordeaux.—Amerik. schip *Washington*, W. T. Salisburij, van Gibraltar den 20sten april, naar Canton.—Hamburg schip *Sophie*, H. Spliedt, van Hamburg den 23sten maart, naar Batavia, passagiers: de heeren C. L. en F. Vidal.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juli 22—Eng. schoener *Ann*, J. Stephen, van Sinkapoer den 1sten juli.
Juli 23—schip *Alijda*, J. N. Vosmaer, van Makasser den 11den juli, passagiers: kapitein Van Krimpen en mevrouw de weduwe Besier en kinderen.—schoener *Blora*, J. B. Berest, van Soerabaija den 12den dito.

Vertrokken.

Juli 23—schip *Oemar Osman*, Said Abdulla, naar Cheribon.—brik *Bencoolen*, Sie Dondong, naar Benkoelen.—schoener *Semanka*, Mardjan, naar Tagal.—schip *De Hoop van Alblasserdam*, M. D. Meijer, naar Samarang, passagiers: de heer C. Swannenbeek en vrouw.
Juli 24—schip *Jadul Karim*, Sech Awal Bin Salim Bahasoan, naar Anjer.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*; roei-kanonneer-boot *No.* 8, schepen Auguste, Apollo, Sumanap, Hogoan, De Schelde, Tiksoen, Mastora, Sophia, Esperance, Alijde; brikken Le Heros, Peenghoeij, Ingsoen, Tan Goansing, Teksing, De Twee Gebroeders, Bianhong, Lim Kimsoen; barken Filicitas, Diederika, Philadelphia, De Goede Intentie, schoeners Kim Soenhoat, Molukko, Blora. Eng. schepen Lord Melville, Bencoolen, Flora; brikken Harriet, Collingwood, Phonix; bark William Hanington; schoener Ann.—Amerik. schip Emelij.—Chinesche jonken Hokgoan, Hongtjoen, Hiengkint.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juli 14—Zr. Ms. boot *No.* 11, kadet Van Maanen, van een kruistogt om de west, passagiers: chirurgijn der 2de klasse Geelhoed en luitenant Pieke.—schoener *Blora*, Berest, van Soerabaija den 8sten juli.
Juli 16—Arab. schip *Hapiepa Hawia*, Maas Koentjie, van Grissee den 8sten juli.—brik *Ondernemer*, Banon, van Batavia den 2den dito, passagier: de heer J. Bowie.
Juli 17—Portugeesch schip *Providencia*, De' Azievido, van Makasser den 12den juli.—schip *Alijda*, Vosmaer, van dito den 11den dito, passagiers: mevrouw de weduwe Besier en kinderen.
Juli 18—brik *Merkus*, Rough, van Batavia den 12den juli.—Zr. Ms. brik *Nautilus*, luitenant der 1ste klasse De Gelder, van Japara.

Vertrokken.

Juli 15—Zr. Ms. boot *No.* 11, kadet Van Maanen, naar Rembang, passagiers: chirurgijn der 2de klasse Geelhoed en luitenant Pieke.—schoener *Blora*, Berest, naar Batavia.—Maleische brik *Srie Tanjong*, Sale, naar Riouw.
Juli 16—schip *De Stad Rotterdam*, C. Poort, naar Rotterdam.
Juli 17—stoom-boot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, naar Soerabaija.—Maleische brik *Hapiepa Hawia*, Maas Koentjie, naar Riouw.
Juli 18—Chineesche brik *Tagal*, Jenal, naar Batavia.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Juli 15—schip *Vrouw Helena*, F. MacKenzie, van Samarang den 11den juli, passagier: de heer J. G. Marterus.
Juli 16—brik *Passekan*, Lim Samge, van Amboina den 23sten juni.

Vertrokken.

Juli 14—schip *Boeroeng Lassum*, I. Jim I-an, naar Rembang en Batavia.
Juli 17—Zr. Ms. roei-kanonneer-boot *No.* 9, stuurman A. Beijer, koersstellende om de oost.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms korvetten *Attlante*, *Zwaluw*; brik *Orestes*; schoener *Castor*; schepen Aurora, Fatelkair, Marquis of Hasting, Carolina en Jacoba, Joedil Barie, Boeroeng, Admiraal Buijskes, Johanna Frederika, Vrouw Helena; brikken Goenoeng Apie, Foengsie, Hersteller, Margaretha, Passekan; schoeners Tartar, Soerabaija; galjas Kim Hokhim.—Eng. brik Fairfield of Aberdeen.—Chinesche wangkang Hongsing.

GRISSEE.

Aangekomen.

Geen.

Vertrokken.

Juli 16—schip *Jadul Karim*, Sarif Sech, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

Schepen IJdrosie, Phata Rachman, Patahool Salam, Faidul Karim, Minto, Jadul Barie, Phatar Rachman; brikken Geap Gowan, Boeang sie, Pompelmoes, Berkatanjar; schoeners Drake, Fatol Mobin, Lamber[illegible]

ADVERTENTIEN.

—Ten behoeve van den Lande zijn de ondervolgen[de] overeenkomsten aangegaan, te weten:

1°. Voor de leverancie van de navolgende artikelen

Te Padang.

Rijst per pikol tegen	f 5
Vleesch (versch ossen- of jong karbouwen) pr. pond	- 00
Visch (gedroogde) per pond	- 00
Dingding per pond	- 00
Azijn (Inlandsch per kan	- 00
Brandhout per vadem	- 14
Groentens per ration	- 00
Obies per pond	- 00
Wijn (roode) per 50 flesschen	- 50
Olie (lamp) per kan	- 00
Idem (klapper) per kan	- 00
Brood van 16 oncen	- 00
Kippen (groote) per douzijn	- 6
Idem (kleine) „ „	- 5
Meel per pond	- 00
Brandewijn de 12 flesschen	- 14
Thee per pond	- 1
Sago „ „	- 00
Suiker „ „	[illegible]

Te Rembang.

Rijst voor de blandongs en vlotters, de koijang van 3000 katjes	f 90
Rijst voor de gevangenen en pradjoerits de koijang van 3000 katjes	- 95
Padie voor de posterijen, per hangmat van 200 katjes tegen	- 4

Te Batavia.

Padie voor de posterijen per tjain van 4000 ponden tegen	f 65
Rijst voor het civiel departement per koijang van 3400 ponden	- 86
Idem voor het marine departement per koijang als boven	- 90

Te Soerabaija.

Padie (te Soerabaija zelve benoodigd) per de 1[00] ponden	f 2
Idem (te Grissee benoodigd) de 100 ponden	- 3
Rijst per koijang van 3400 ponden	- 102
Arak per legger van 388 kannen	- 130

Te Japara en Joana.

Rijst per pikol van 125 ponden	f 3
Padie (te Japara benoodigd) per pikol als boven.	- 2
Idem (te Koedoos benoodigd) per pikol als boven.	- 2
Olie, (lamp) per flesch	- 00 5
Rijst (te Karimon Java benoodigd) per pikol van 125 ponden	- 3
Padie (te Pattie en Joana benoodigd) per pikol als boven	- 1 9

Te Tagal.

Rijst per koijang van 3500 ponden	f 120

Ter Zuid en Oostkust van Borneo of Banjermassing.

Rijst per pikol van 125 ponden	f 4
Dinding per idem	- 23
Olie (lamp) per kan	- 00
Katoen (lamp per pond.	- 00

Te Amboina voor het Militaire Hospitaal aldaar.

Melk per flesch	f 00 45
Hoenders volwassen per stuk	- 00 95

(Zie verder het bijvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 25sten Julij 1829.

ch versch per portie . . . . . *f* 00 12
uchten versche idem . . . . . - 00 6
oentens en aardappelen de 18 oncen . . - 00 40
oentens en petatters of oebies de 18 oncen . - 00 24
n idem de 9 oncen . . . . . - 00 12
n idem voor de soep per portie . . - 00 3
rriekruid voor Europezen per portie . - 00 2
oenten en kerriekruid voor Inlanders per portie - 00 5
esch (versch ossen) per pond . . . . - 00 33½
weer per kan . . . . . . - 00 20
zel per pond . . . . . . *f* 00 60
en van hoenders per stuk . . . . - 00 5½
oensap per flesch . . . . . - 1 00
a per flesch . . . . . . - 1 00
e (salade) per flesch . . . . . - 3 50
°. Voor den overvoer van koffij van Buitenzorg naar a-abang, per pikel. . . . . . . *f* 00 50
°. Voor den teruguvoer van zout, van Batavia naar tenzorg per koijang . . . . . . *f* 20 00
°. Voor den inhuur van twee schepen ten behoeve van de Japansche reize, tegen een maandelijksche huur
eene groot 497 lasten voor . . . *f* 11,500
andere « 269 « « . . . . - 7000
°. Voor den overvoer van zout van Paradessie naar oera tegen eene vracht per koijang van *f* 2 00
Pakkies naar Batavia dito dito . . - 4 50
Madura « Indramaijo dito dito . . - 11 00
Dito « Cheribon dito dito . . - 11 00
Dito « Patjitan dito dito . . - 45 00
Banjowangie « Dito dito dito . . - 45 00
Madura « Batavia dito dito . . - 20 00
Dito « Tagal dito dito . . . - 11 00
Dito « Pekalongan tegen eene vracht per koijang van . . . - 10 00
Dito « Samarang dito dito . . - 11 00
°. Voor den overvoer van 's Lands Producten van jitan naar Batavia, tegen eene vracht per gouvernements koijang van . . . . . *f* 22 50

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
Batavia,
24sten julij 1829. J. C. REIJNST.

De Resident van het Hof te Djocjokarta, maakt bekend, op zaturdag den 15den augustus aanstaande, des voormiddag te 10 ure, ten zijnen kantore te Djocjokarta, eene uitbesteding onder nadere goedkeuring van het gouvernement, overeenkomstig de bestaande bepaling zal worden gehouden, voor de leverancie van een onbepaalde hoeveelheid els padie, benoodigd bij het militair departement in de residentie, en wel voor tien maanden, beginnende 1 september aanstaande, en eindigende met ultimo junij 1830.

De padie zal moeten zijn van de eerste kwaliteit, terwijl echter in allen gevalle van de levering geheel zijn esloten, de padie ketang en padie sunang.

De betaling zal geschieden de helft in zilver, en overigens naar welgevallen van het gouvernement.

De verdere voorwaarden waarop deze uitbesteding geschieden zal, leggen van heden af aan, ter lezing voor de aanghebbenden ten burele van den ondergeteekenden.

De gegadigden voor deze leverancie worden uitgenoodigd, hunne inschrijvings biljetten aan het residentie kantoor te Djocjokarta intezenden, vóór of op den 15den augustus aanstaande, en in persoon of door gemagtigden dien dag des morgens te 10 ure bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn.

Djocjokarta, *De Resident voornoemd,*
14den julij 1829. VAN NES.

Krachtens autorisatie van den raad van justitie te Batavia, zal, op den 9den dezer, te Anjer worden verkocht, een aldaar opgebragte roovers-praauw, welke het eiland *Dwars-in-den-weg* verlaten gevonden, te Anjer opgebragt is, waarvan de eigenaars onbekend zijn.

De advokaat fiskaal bij den raad van justitie voornoemd,
Batavia,
21sten julij 1829. VAN TEUTEM.

De Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en 's Lands Gebouwen, zal, op deswegens bekomen autorisatie van den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, en onder nadere approbatie van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal, op woensdag den 29sten julij 1829, des morgens te 10 ure, in den brandspuit winkel alhier, in het openbaar, aan de minsteischenden uitbesteden;

Het maken van zes post-karren.

Bestek en conditien leggen van heden af, ter visie van gegadigden ten kantore van den ondergeteekenden op Molenvliet.

Batavia, *De Hoofd-Ingenieur voornd.*
den 23sten julij 1829. J. TROMP.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA		SAMARANG		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26	„	50	„	36
Ossen-vleesch het pond .	„	20	„	16	„	18

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA		SAMARANG		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Klapper-olie per takker of 33 bottels	11	50	7	20	5	70
Idem per bottel	„	40	„	30	„	„
Katjang-olie per takker .	7	„	6	„	5	70
Idem per bottel	„	26	„	25	„	„
Dempel-olie per pikel .	„	„	18	„	19	„
Rijst per koijang	110	„	70	„	90	„
Idem per gantang . . .	„	45	„	17	„	20
Koffij per koijang . . .	„	„	„	„	540	„
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6	13	30	15	„	12	„

EDICTALE CITATIE.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe gedaan verzoek aan Mr. *Frederik van Teutem*, advokaat fiskaal bij denzelven raad, R. O. voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indie, hebben verleend appointement van citatie bij *edicte ad valvas curiae*, op en tegen alle degenen die vermeenen eenig regt actie, aanspraak of pretentie te hebben, op een rooverspraauw Panjajap, gevonden bij het eiland Dwars, nabij Anjer, beladen met zes bossen padie, twee ijzeren koevoeten, zes kommen, een ariet en eenige kleinigheden.

Zoo is het, dat ik ondergetekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad voormeld, bij deze voor de eerstemaal dagvaard, alle degenen die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op hier boven vermelden praauw en goederen, om op donderdag die zijn zal den 10den september 1829, des morgens te half acht ure, op het raadhuis dezer steede te compareren, dan wel een gemagtigden te zenden ten einde aldaar te zien dienen van eisch, en voorts te zien en hooren procederen, dat gemelde praauw en goederen zullen worden geconfiskeerd ten behoeve van den lande.

Aldus gedaan volgens de daartoe vereischte bepalingen ter plaatse waar zulks behoord.

L. J. JEEKEL.

Batavia, *den 23sten julij 1829.*

VENDU-DEPARTEMENT.

Op maandag den 27sten julij 1829.

Voor het sterfhuis van *Kouw Tjengsoeij*, op Zandzee, van een restant huismeubelen, juweelen, goud- en zilver en andere goederen meer.

Op dingsdag den 28sten julij 1829.

Voor het negotiehuis van *J. van Dyk*, in de buiten Nieuwpoortstraat, van spiegels, hangstolpen, tafel-serviesen, glaswerk, astrale lampen, alcatijven, stolpglasen, gendies, gordijnen, meubelbeslag, lakens, flanel, fransch batist, jaconets, cambriks, kanten en tules, zijden stoffen, kousen, bengaalsche servetten, gemaakte hemden met en zonder chabots, gemaakte klederen, hollandsch en engelsch bier op bottels, wijn-azijn, madera en portwijn, cognac brandewijn, spermacetie kaarsen, zeep, en diverse goederen meer; alsmede twee nieuwe bendies.

Op woensdag den 29sten julij 1829.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van diverse personen, van wagens, paarden, huismeubelen, en andere goederen meer.

Op donderdag den 30sten julij 1829.

In den tuin van den heer *Miero* op Molenvliet, voor rekening des boedels van wijlen den chirurgijn *Coulon*, van kleederen, boeken, koffers enz., en voor rekening van anderen, van wagens, goede gedresseerde paarden, waaronder een span van vier, huismeubelen, een partij roode wijn van Ellinghuizen, goud, zilver en juwelen.

En precies te 11 ure,

Voor rekening van wijlen mejufvrouw *C. L. Adricum*, weduwe *Obenheimer*.

Zeker stukje grond, zijnde een restant uit een gedeelte van een meerder partij gesplitst onder litt. F, 2 bebouwd met een vervalle bamboezen huis met adap gedekt, staande en gelegen buiten deze stad, in het oosterveld het 20ste deel van het blok L, sub no. 73, 74, 75, 82 en 161, bij de verponding doorloopend onder no. 7519.

Op vrijdag den 31sten julij 1829.

Voor het huis van *Gouw Sieuwko* op Zandzee, van huismeubelen, wagens, paarden, diverse lijnwaden, porceleinen en ijzerwerken, gemaakte hemden, broeken, en andere goederen meer.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

In den loop der volgende maand, de dag nader te bepalen, zal op publieke vendutie worden verkocht, het land Sawangan C. A., gelegen aan den westerweg in de residentie Buitenzorg; te bevragen bij

J. VAN DASTEN, qq.

Batavia, *20 julij 1829.*

—Op den 22sten augustus 1829, zal bij publieke vendutie te Grissee worden verkocht, een steenen met pannen gedekt huis, staande en gelegen in het Maleische Kamp alhier, en behoorende tot den boedel van wijlen *Said Aloe Athabesshij.*

De afgetredene agenten der weesk. te Grissee,
(*Was Get.*) J. ZIJLSTRA, en
J. A. VAN AMMERSFOORTH.

Voor kopij konform.

Grissee, *den 3den julij 1829.*
De Sec. der weesk. te Soerabaya,
ARRIENS.

—Padie te koop, bij

L. BLOK, *op Goenongsaharie.*

STERFGEVALLEN.

Op den 6den dezer te Bancalang overleden zijnde *J. D. van der Spaa*, in den ouderdom van 36 jaar, na eene langdurige en smertelijke ziekte, zoo houde ik mij verzekerd dat alle mijne vrienden met mij, dit droevig verlies zullen betreuren.

Batavia, *23 julij 1829.*
Wed. VAN DER SPAA, geb. *Huele.*

NAGELATEN BOEDELS.

Die iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn, aan de in de dessa Tajo, overleden chinezen *Sie Toseeng* en *Sie Padang*, worden verzocht hunne aangifte of betaling te doen, heden over zes weken, aan

De agenten der Samarang weeskamer alhier,

Joana, *1 julij 1829.*
J. D. PIETERS.
A. ZIEGELIETS.

—De weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van wijlen *Dorothea Adriana H... Amelung* wed. *Jacob Steffens*, *Elias van Ha...* mandoor bij de leverancier *Aron Levie* en *Pieter H... nefeld* gewezen onderschout, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Batavia, *den 25sten julij 1829.*
De Secretaris,
L. STEITZ.

—Alle welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den heer *Christiaan Bekker*, in leven slagter alhier, gelieve daarvan, den ondergeteekenden, opgave of betaling te doen binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden.

Samarang, *18 julij 1829.*
Testamentair executeur,
H. VINCENT.

POST-KANTOOR.
BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia paketten voor brieven geopend zijn om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein.
Antwerpen;	*Ned. schip Auguste*,	Flemming.
Idem,	*dito brik Le Heros*,	....
Idem,	*dito brik Filicitas*,	Mulder.
Idem,	*Eng. brik Harriet*,	Young.
Idem,	*dito schip Hilleam Hauntor*,	Wilcockson.
Nederland,	*dito schip Lord Melville*,	Broun.
Londen,	*dito schip Bencoolen*,	Wallace.
Sijdneij,	*dito schip Flora*,	Shirif.
Antwerpen,	*Amerik. schip Emelij*,	Coupland.
Sinkapoer,	*Ned. brik Diederika*,	J. Hector.
Benkoelen en Padang,	*dito wankang Liangihaij*,	Tan Moek...
Kiangmoeij,	*Chinesche jonk Hokgoan*,	Tan Tatko.
Idem,	*dito jonk Hongtjoen*,	Tan Boen-ian.

Het brieven paket voor Nederland, per het schip AUGUSTE, kapitein *Flemming*, zal op zaturdag den 25sten dezer, uitterlijk te twaalf ure, worden gesloten.

Batavia, *den 24sten julij 1829.*
De postmeester,
P. A. BIK.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

The American ship EMILY, Captain *W. S. Coupland*, will sail for Antwerp on the 5th proximo, can accommodate two passengers, if early application is made to the Captain at *Forestier & Co,*

—For passengers to Europe. The fine fast-sailing ship LORD MELVILLE, Captain *Brown*, has most superior accommodations and carries an experienced Surgeon, will sail with all dispatch, apply to

MILN, HASWELL & CO.

VERTREKKENDE PERSONEN.

De adjunct inspecteur *Gordon*, en familie, vertrekt naar Nederland.

—De kapitein kwartiermeester *van Crimpen*, vertrekt naar Europa.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

J. C. van Dunnée organist en muzijkmeester, geeft lessen op de piano-forte, en repareert alle soorten van instrumenten, wonende in het Marine Hôtel.

—Een huis te huur op Rijswijk, te bevragen bij mevrouw de weduwe *Halberg.*

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.